

Srbska armada bežala v Albanijo.

Do kraja premagani ostanki srbske glavne armade so zbežali v Črnogoro in Albanijo. Vojna s Srbijo dovršena.

MONASTIR BAJE V ROKAH BULGAROV.

Med zavezniki se vedno bolj pojavljajo znaki razpada. Angležka je v obupnem položaju.

KITCHENER NI NIČESAR OPRAVIL.

Povsod so ga sprejeli prijazno == a družega pa nič. Janez v Zagreb == Janez iz Zagreba.

CESAR VILJEM OBISKAL CESARJA FRANCA JOŽEFA.

Glasom najnovejših poročil je prevstalo artiljerijo, ktere pa ne slednji, da bo napadla z orožjem Rumunijo, ako bi ta dovolila Rusom, poslali njihove čete čez Rumunijo v Bolgarijo. — Da Rumunijo tega ne bo storila, se avdi iz brzovjake, ki poroča o vojnih mišnih, ktere polaga Rumunija po ustju Donave in gori, ter s tem zabrani Rusom izkrcanje vojsstva na bolgarskem ozemlju. Na Grskem pr se siru vedno bolj prepričanje, da varuje kralj Konstantin z svojim posopanjem ne le neutraliteto dežele ampak brani tudi ustavo, kiero je Venizelos krsil, ko je dovolil zaveznikom izkrcanje čet v Solunu ker zanore izkrcanje tujih čet po državni ustavi grski dovoliti le parlament ne pa navaden ukaz tedanjega ministrskega predsednika Venizelos, kar pomeni ne le krsenje neutralitete ampak tudi krsenje ustave.

Mimogrede bodi omenjeno, da so iznašli zavezniki, najbrže pa samo Italjani, ki vidijo v svoje slabi vesti strahove povsod in ob belem dnevu, da nameravajo centralne ustanoviti samostalno albansko kraljestvo s prirben Wied na čelu. Mejilo bo to kraljestvo na Avstrijo, Rumunijo, Bulgarijo in Grško. Kaj takega se zamore izroditi le v možganih polentarjev in njihovih bratov zaveznikov.

V obče se pa povsodi vidijo znamenja časa in znamenja razpada kterim bo sledil popolni polom zaveznikov.

Zelo zanimivo je, da so Angleži zgubili od začetka vojne 600,000 mož—za Boga ne pravih Angležev, ampak Kanadcev, Avstralijev, Novo Zelandcev in kako se še zovejo ti razni "interesantni" odpadki angležke proletarijate in deportiranih zločincev. Sami pa baje nameravajo, vse svoje čete iz

Belgije in Francozke odpoklicati ter jih izključno porabiti na Balkanu, kajti posest Carigrada je tudi vredna dragocene angležke krvi — je govorica, ki noče utihnuti.

V političnih krogih se smatra obisk cesarja Viljema sivemu avstrijskemu vladarju Francu Jožefu od velikega pomena, kajti to je prvi obisk nemškega cesarja na Dunaju odkar se je začela vojna in je imel gotove politične in vojske dogovore kot svoj namen. Posledice tega obiska se bodo kmalu začele čutiti pa ne tam, kjer mislijo ameriški časnikarski probitški "šmoki" to je v Rumuniji, ampak je drugod.

88 angležkih ladij potopljenih

London, 2. dec. — 53 angležkih parnikov in 35 jadrnjac je bilo tekom meseca novembra potopljenih glasom trgovinskemu ministru predloženih poročil. Tonaža vseh teh ladij je bila 66,046. Ljudi se je potopilo 652.

Kaj bo z Grško?

London, Anglija, 29. novembra Dr. L. N. Dillon, rimski dopisnik "Daily Telegrapha" je brzo avil da je vse, kar je Grška dosedaj privolila zaveznikom, čisto brez pomena. Grška se bo mogoče se ta teden pridružila Avstriji in Nemčiji, Grško ljudstvo je odločno proti zaveznikom, ker so na tako nesramen način razžalili grško vlado.

Srbija leži na tleh.

London, 29. nov. — Po 51 dnevni vojni od strani Nemcev Avstrijev in Bulgarov je Srbija da kolonih pred zmagovalci. Od 34,000 štirjaskih milj je samo 4000 jih istalo v posesti Srbov in anglezko — francozkih čet. Zmagovalne čete maršala Mackensen so se sedaj proste za druge operacije, se javlja iz Berlina — to je migljej a Rumunijo, od ktere zavezniki ričakujejo, do stopi na njihovo stran.

Iz Soluna se javlja, da je Monastir padel Vest sicer ni potrjena, uvideti je pa iz nje, da sa vsi na pari anglezko — francozkih čet, rešiti Monastir, bili brezupešni.

115,000 Srbov njesih.

Dunaj, 27. nov. — Zonini 14,500 vojniki jetniki ki so bili ujeti v Mitrovici, znaša število ujetih Srbov sedaj skupno 115,000 mož. Čem se, da se nahaja od ene tretjine do polovise Srbov (ki so v vojaški starosti, sedaj v vojnem jetništvu.)

Prizren je padel.

Berlin, 30. nov. — Vojni urad javlja papec mesta Prizren, v zapadni Srbiji blizu albanske meje. Ujetih je bilo pri tem 3,000 Srbov.

Grozna razstrelba v tovarni streliva.

Wilmington, Del. 30. nov. — Gde in trideset delavcev je bilo raznešenih v kosce, ko se je v tovarni za strelivo, Du Pont Powder Co. razstrelilo 8,000 funtov strelivo, namenjenega za zaveznike. To je največja razstrelba v družinski tovarni tekom zadnjih 25 let. Keko je razstrelba nastala se ne ve in se ne bo po besedah družinskih uradnikov tudi uklad izvedelo vse kar je ostalo od poslopja, je velika luknja v zemlji.

SALUNARJI ZGUBILI PRAVDO.

Sodnik Page Morris je začasno sodnijsko prepoved razveljavil ter se morajo saluni na Hibbing in Chisholm takoj zapreti.

72 SALUNOV PRIZADETIH.

Minneapolis, 29. nov. — Dva in sedemdeset salunov v Hibbingu in Chisholmu mora zapreti svoja vrata takoj, kot posledica odklonitve sodnika Page Morris, napraviti začasno sodnijsko odredbo stalno. Indijanskemu agentu Henry A. Larson ne sme nikdo braniti, da uveljavi v teh mestih indijansko pogodbo z leta 1855.

Sodnik je tudi odklonil zahtevo zastopnikov salunarjev, da se da slednji čas, v katerem bi zamogli svoje blago razprodati ter prepustijo izvršilo rabsodbe indijanskemu agentu Larson.

(Ta sodba ni povzročila malo razburjenosti v imenovanih dveh mestih, ker so bili prizadeli salunarji popolnoma gotovo svoje zmage. Ker je najvišje zvezno sodišče nje pred več kot letom dni priznalo indijansko pogodbo pravovojno, nimajo salunarji nobenega pravnega pripomočka za nadaljno obrambo svojih pravic er bodo trpeli ogromno materialno škodo.)

Po kaki bolezn.

Pred nekoliko časa prijeli sleden pisno: "Kakor Vam znano, sem Vas vprašala, kje bi zamogla kupiti Trinerjevo amersko zdravilno grenko vino. Ob is tem časa jo ga g. J. Hrabak prejel ter ga sedaj kupujem od njega bi, po tako nevami želodčni bolezn, na kateri sem trpela, zelo dvomila, ako bi zamogla danes hoditi, ker sem bila tako slaba, kot kaki novorojen otrok. Mrs. Agnes Dobias, Mapard, Ohio? Prilobosti po hudi bolezn je bilo Trinerjevo ameriško zdravilno gaenko vino vedno uspešno kot zelo cenjena tonika. Ono ne pripuša zabasanje čreves, ampak ph vzdržuje krepke in čiste. V boleznih, ki so vsled za peke ali telesne slaposti nastale resne, se zamorete na to sredst o zanesti.

V lekarnah. Cena \$1.00. Jos. Triner, izdelovalec, 1333 — 1339 So Ashland Ave. Chicago, Ill.

*****

Ce potrebujete sredstvo za drgnenje trupla pri revnatičnih ali nenaravnih boleznih pri oteklinah in zvinjenjih, pri slabosti mišic, izberite si Trinerjev liniment. Cena 25 in 50c po pošti 35 in 60c.

Angležke zgube dvesedaj 600,000 mož.

London, 30. nov. — V mesecu novembru je bilo na vseh bojnih mrlih, ranjenih in ujetih 1,232 častnikov in 45, tako da iznašajo vse angležke zgube od začetka vojne do sedaj približno 600,000 mož.

GORICA V RAZVALINAH.

Italjani obstreljujejo kot besni Gorico. Večina hiš v razvalinah. Streljajo na begunce.

DO SEDAJ 25 MILJONOV KRON ŠKODE.

Berlin, 27. nov. (Brezžično). — Italjani nadaljujejo z razdejanjem Gorice. Nadškofijska palača je povse razdejana in vse cerkve so več ali manj poškodovane.

Poroča se o groznih prizorih pri obstreljavanju. Mnogo ljudi je znorelo, drugi so zopet zgoreli ali pa bili od padajočih granat raztrgani v kosce. V grajski ulici so bili stirje otroci, ki so spali v eni sobi, od granate raztrgani. Na Pia-cuti je bila neka žena od pušice, ktero je vrgel neki italjanski letalec, predta od glave do nog. Isto tam je neka bomba ubila mater s tremi malimi otroki. Ljudje niso zamogli bežati iz mesta, ker so Italjani imeli vsa pota iz mesta pod svojim ognjem.

Dunaj, 27. nov. — Glavni stan poroča: V goriski okolici je položaj nespremenjen, boji se nadaljujejo. Opetovani sovražni napadi na naše postojanke pri Oslaviji so se izjalovili.

Pomoči je prišlo do bojev ob severnem obronku gore sv. Mihaela, vendar ni zamogel vsled našega ognja niti najmanje napredovati. Vsi napadi pri sv. Martinu so se tudi izjalovili.

Italjani morajo uvideti sedaj, da je njihova ofenziva brezuspešna. V Gorico so zopet metali užgalne granate ter mesto sistematično razdirajo. Vsaki dan gore cerkve in hiše. Dosedanja škoda se cení na 25 milijonov kron, medtem ko se na umetninah in umetnih zbirkah napravljena škoda ne zamore ceniti.

(Taki so torej pojavi italjanske kulture! Obstreljavati odprto neutrjeno mesto in moriti od Jaleč njegove prebivalce, to je banditsko — kot tolpa banditov iz Ab-rucov! In se še najde na Calumetu ljudi, ki diše z Lahij!)

Čenjenim naročnikom v Joliet, Ill.

naznanjamo s tem, da je naš odnotni zastopnik g. Matija Judnič, 1307 O. Broadway St. pooblaščen pobirati naročnino ter je pravovojno potrđiti, istotako je upravičen, sprejemati nove naročnike.

Glasnik.

Čenjenim naročnikom!

Gosp. John Plantz je pooblaščen, da pobira naročnino za "Glasnik" ter sprejema nove naročnike in oglaše zanj. Calumet, 6. nov. 1915. Tiskovno društvo "Glasnik".

Naročite se

na "Glasnik".

Richterjev Pair Expeller sidrom.

CALUMET IN OKOLICA.

Naznanilo.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 9 J. S. K. J. na Calumetu bode imelo svoje

letno glavno zborovanje

in volitev društvenih uradnikov za 1. 1916

v nedeljo, dne 5. decembra 1915

ob 2. uri popoldne v društveni dvorani.

K temu zborovanju so vabljeni vsi društveniki, da se ga udeležijo v polnem številu ter volijo v društveni odbor nože, katerim je na srcu napredek društva in njegovih članov.

Se enkrat, pridite polnoštevilno vsi, ki niste zadržani vsled dela ali bolezni.

Calumet, 24. nov. 1915.

Mihael Klobučar,

predsednik

John Henich,

tajnik.

Poziv.

Vsem odbornikom društva sv. Mihaela se naznanja, da se vdeležijo v nedeljo,

dne 5. decembra.

po prvi sv. maši odborove seje, pri kateri se bo vršil pregled trimesečnih računov.

Predsednik.

Naznanilo.

Društvo sv. Petra št. 30. K. S. K. J. je imelo v nedeljo, 29. nov. letno glavno zborovanje tu volitev uradnikov za leto 1916. so bili sledeči uradniki:

Mihael Majerle preds., Peter Žunič, podpreds., John R. Sterbenz tajnik, Math. Prebilit zapisnikar, Markus Sterk blagajnik. Odborniki Math Prebilit, Paul K. Madronič, Paul D. Spehar, John R. Sterbenz ml., Martin Majerle in Georg Kotze, John Sterk marsal in Math F. Kobe poslanec.

Bolniški obiskovalci: za Red Jacket, Yellow Jacket, Blue Jacket in New Towa; Paul D. Spehar, za Laurium: Mihael Perušič, za Osceola: John Čučavar, za Tamarack N. Tamarack in No. 5.: Paul K. Madronič, za Raymbaultown: John Musič, za Swedetown: Math Likovič.

Zborovanje se je vršilo v najlepšem redu.

John B. Sterbenz

tajnik.

— Palestra na Laurium je sedaj odprta za drsanje. Tudi v Colloseum se vrše priprave za isti sport, vendar ni znano, kedaj bodo dovršene.

— V petek zvečer sta se v neki "podring" prepirala dva delavca o kakovosti hrane, ktera se dobi v "podringah". Mike Kiaizasn, je ba je branil čast hiše in kakovost jedil, ktere jim daje gospodinja, do čim je Nasal Sahosn proti temu protestoval. Ker le nista hotela prenehati z preprirom, ju je "podring bas" oba postavil pred vrata, to je, vrigel ju je iz hiše. Mike trdi da ga je Sahosn napadel z žepnim nožem, ter ga rani nad očesom. Rona ba je ni nevarna in se bo za slišanje ranjenca vršilo ta dni.

— Ko se je Andrej Wasalampi iz Fultona vrnil v četrtek minulega tedna na svoj dom, našel je svojo zeno ležati mrtvo na tleh jedilne sobe. Domneva se, da je nastala smrt vsled srčne hibe.

— Plovba po Portage jezeru je prejenjala z 30. novembrom.

— Podjetnik Edward Ulseth iz Calumeta bo dovršil ta teden na White Pine za ondoto rudniško družbo štirinajst novih hiš z stanovanji za uslužbence. Poslopja so povse moderna ter opremljena z

vsem potrebnim. Prihodajo pomlad se bodo na tej vrlo uspevajoči rudniški naselbini, ki šteje sedaj do 70 hiš, gradila nova poslopja. Že žniške tračnice od White Pine rudnika do St. Paul železnice bodo položene do srede decembra ter bodo mnogo pripomogle k nadaljnemu razvoju te naselbine.

— Ne zamudite naše velike prodaje oblek za gospe, pri Gartnerju.

— Namestni živilski nadzornik Rowe je naznanil, da bode brezobzirno postopal z onim trgovci, ki dajejo svojim odjemalcem prekratko mero in vago. Eno največjih kršenj zakona je prodaja krompirja v papirnatih vrečah (peck sack), ki so sicer zaznamovani, da vsebujejo 16 funtov, v istini pa dobi kupovalec v vreči ne več kot enajst do dvanajst funtov krompirja. S tem je kupovalec prikrajšan. Da se temu v okolišnji pridi, nasvetuje g. Rowe vsem trgovcem, ki so negotovi z svojimi merami, da naj dajo svoje mere in uteže takoj pregledati ter jim obljube svojo pomoč.

— Bivši dijaki in dijakinja državnega vseučilišča v Ann Arbor ki žive sedaj na Calumetu, nabrali so lepo vsoto od \$2,552 za nameravano zgradbo poslopja "Michigan Union Building" v Ann Arbor. Ta svoto se bo takoj odposlala na pristojno mesto. Mesta ob Portage jezeru odposlala bodo svojo kolekto posebej.

— Vse naše \$20 vrednosti med to razprodajo v soboto in ponedeljek po \$9.98 pri Gartnerju.

— Rojak g. Frank Gregorčič je izvežban v uglasbenju glasovirjev in orgelji, harmoniki itv. ter je uposlen v trgovini Mc Logan & Pierce na peti cesti.

— Hotel Scott na Hancocku, ki je bil zaprt zadnja dva meseca, bode tekoma tega meseca zopet odprt.

— Daniel J. Sullivan iz Hubbell 59 let stari uslužbenec v topilnicah C. & H. družbe padel je v petek zgodaj v jutro tako nesrečno po stopnicah svoje hiše, da si je zlomil vrat ter v nedeljo zvečer v bolnišnici C. & H. družbe umrl. Zapuščca vdova in dva podraščena sina.

— Naše \$25 vrednosti za soboto in ponedeljek samo po \$14.25 pri Gartnerju.

— V ponedeljek zjutraj okrog 10. ure jenastal v hlevu Jakoba Dronkowski na južni Iroquois cesti v Laurium požar, ki je poslopje deloma uničil. Kako je ogenj nastal se ur ve, domneva se pa, da so zažgali otroci. — Istotako se domneva, da je povzročil v sredo zjutraj okoli 8. me neki otrok družine Xavier Langlorsa požar, ki je poškodoval na Raymbaultownu, County road, dvojno hišo C. & H. družbe, s kateri živi Langlois in Edward Trestrail. Zadnji nima toliko škode, ker so mu prostovoljni gasilci rešili skoraj vse pohištvo, pač pa trpi mnogo škode Langlois, kteremu je celo pohištvo zgorelo, ne da bi bilo zavarovano.

— Urad državnega lovskega čuvaja Oates cenil da je bilo v državi Michigan od 10 do 30 novembrih ubitih kakih 3,000 uru.

— Rojaku John Murn, 582 Winona Street, prinesle so Rojenice čviatega sina. Castilano!

— Minulo tovsko sezono je bilo v Michiganu ubitih ozir. ustreljenih 13 in poškodovanih 12 oseb.

— Šče redne rokavice po 19c samo pri Gartnerju.

— Suknjice za otroke po zel znižanih cenah pri Gartnerju.

— Tvrška Whitney Bros. iz Dulutha, ki je prevzela dviganje pšenice iz zgorelega parnika Charles P. Wright pri Portage Entry,

deluje tako neumorno, da bo do konca tega tedna dovršila svoje delo. Dnevno se dvigne okoli 25,000 bušjev. Ostanke parnika bodo dvignili, vzeli iz njega kotle in stroje ter parnik, kar ga jo š ostalo, potopili v jezeru Superior. — Naši \$1.50 modrej v soboto in ponedeljek samo \$1.00 pri Gartnerju.

— S polnočjo, 30. novembra je se končala lovska sezona za srne in jerebice. Za lov na srne je izdal county klerk Kaiser 1,478 lovskih dovoljenj, za 335 manje, kot lanskega leta.

— Temperenčne babe, pod predsedstvom neke Mrs. Galkins iz Grand Rapids so zborovale po raznih mestih in večjih naselbinah bakrenega okrožja, da bi dosegle svoj namen, uvesti prohibicijo po celi državi Michigan. Za bakreno okrožje vemo, da se ne bo udalo tem babjim neumnostim, istotako tudi ne countyji železnega okrožja, ako pa hočejo farmerski strci v spodnjem delu države piti samo vodo, prosto jim, nič jim ne zavidamo!

— Posebne razprodajne cene v opremljenih klobukih za gospe. Naše navadne \$5 vrednosti samo go \$3.95 pri Gartnerju.

— Rojaku g. Mihaelu Merviču Cedar St., Blue Jacket, so prinesle Rojenice krepko hčerko. Castilano!

VABILO.

na lovsko veselico

ktero priredim v moji gostilni prihodnje soboto zvečer, dne

4. decembra t. l.

Za okusen prigrizek bo pečonka mlajšega srnjaka, s kterim nie je tudi letos obdarila lo ska sreča. Igrala bode izvrstna godba. Za obilno udeležbo se uljudno priporočam.

PAUL SHALTZ,
209 -- 7. cesta.

Mladi prašički

za Božič in Novo leto po nizki cenil pri

Mike Sunich,
421 -- 7. cesta.

Pridite si jih ogledati!

H. E. Lean & Son

Vogal Elm in sedme ceste priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilna posest njihove

Velike trgovine z mešanim blagom.

Naš grocerijski oddelek je vedno poln svežega blaga najbolje kakovosti po najnižjih cenah.

Posebno priporočamo svojo novo otvorjeno

MESNICO

z svežim in prekajenim mesom najboljše kvalitete, z doma izdelanimi in prekajenimi finimi kranjskimi klobasami in drugimi mesnimi izdelki. Upravitelj mesnice je Vaš rojak g. FRANK PLAUTZ.

Ne naročajte

gramafone, akordijone in drugo glasbeno blago iz Newyorka ali Chicago, dokler ne vidite našo za logo in njene cenene nakupe. Dokazemo, da imamo nižje cene ter Vam zamoremo prihraniti denar.

Oglejte si naše blago, radi Vam ga razkažemo Dvojni slovenski, hrvatski in srbski rekordi po 65c in 75c.

Imamo izvedenca v uglasbenju glasovirjev in orgelji, ki ima 15 letno izkušnjo.

Oglejte si naše cenene nakupe v uglasovirjih po \$175.00.

McLogan & Pierce Music Co
Calumet. Telefon 234

Kašelj in hripavost

prideta z mrzlim vremenom, ter jih je težko odpraviti. Njihovo zdravljenje zahteva hitro pomoči in rabo kakega zanesljivega zdravila.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Sevarov Balsam za Pljuča) se rabi pri zdravljenju prehlada, kašlja, hripavosti, vnetja sapnika in osivskega kašlja že preteklih pet in trideset let. Je zelo izborni tašilni pripravek. Njegovo rabo priporočamo vsim — mladim in starim, otrokom in odraslim. Cena 25 in 50 centov.

"Imel sem hud kašelj," piše g. Frank Vacha, iz Elk River, Minn. "ter sem kupil steklenico Severovega Balzama za Pljuča in predno sem ga pomabil celo steklenico, je kašelj popolnoma izginil. Jaz sem 63 let star ter se zdravega počutim."

Kupite SEVEROVE PRIPRAVKE od vašega lekarnarja.

Zavrite nadomestitve. Ako vas lekarnar ne more zaloziti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

ZAPEKA, medla glavobol, oči, motica, jetrne pribožbe, zlatenica in žolčnica se rabijo zdravljenju, ako se rabijo kakor navedeno v navodilu

SEVERA'S Liver Pills (Severove Jetrne Kroglice). Cena 25c.

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

S. C. Chynoweth Insurance Agency

naslednik

SCHNELLER & LAWRENCE

Našim rojakom najbolj priljubljeno pivo je

BOSCH-EVO PIVO

Posebno dobro je

Gilt Edge Pivo

Pravilno varjeno. Priljubljeno povsod, kjer se rabi.

Bosch Brewing Co.
LAKE LINDEN, MICH.

Mi imamo

v celem mestu najboljo za logo

OBLEK IN VRHNJIH SUKENJ,

Mackinaws, srajc, klobukov, čevljev, jopičev -sweaters-

Isto tako finih ovrtnikov in mufflers.

Pred ko hupite drugod, pridite k nam.

ED. HAAS & CO.

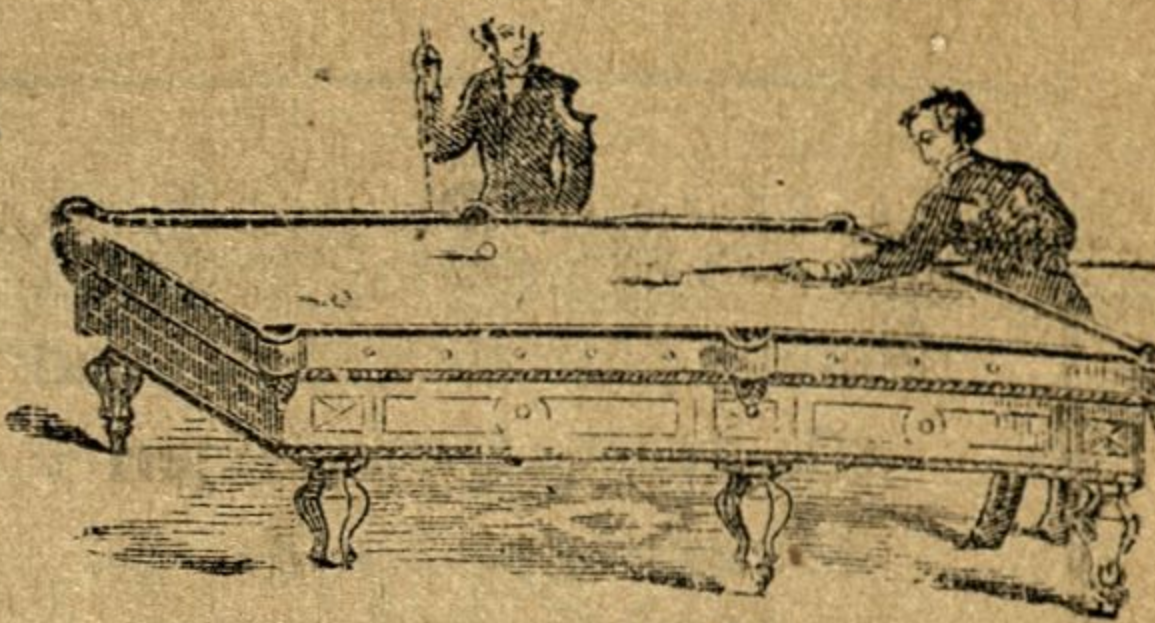
Vogal pete in Oak ceste.

Peter Peschel, prodajalec.

— V noči od torka je požar deloma uničil hlev Johna Arkovitzza iz West Houghtona. Kako je nastal, se ne ve. Zavarovalnice ni nikakoršne, škoda pa tudi ne velika.

— Rojak g. Anton Schweiger nastopil je službo v trgovini g. Jos Gričarja. Mnogo uspeha!

— Krošnjarja Izaka Cohn, ki je tu na Calumetu krošnjaril brez dovoljenja lokalne oblasti ter bi zaradi tega aretovan, obsodil je mirovni sodnik C. O. Jackola v \$15 globe in plačilo sodnih stroškov.

Gostilna in Piljard.

Moja gostilna je starozna, na in v njej zamorete dobiti razne najboljše vrste pijače in fine smotke.

Na razpolago sta vam dva bilarda, kjer se zamorete kratkočasiti ob vsaki priliki

M. Sterk

329 -- 5. cesta Calumet

Pred ko odposljete DENAR

v staro domovino, oglasite se pri meni, ker jaz ga Vam odposljam zanesljivo in najceneje.

MIHAEL KLOBUČAR

115--7--cesta.

Calumet.

GALBRAITH & MCGORMACK

Odvetnika

iztirujeta dolgove, uravnata zapuščine ter pregledujeta lastninske listine

Zastopata v vseh sodiščih.

ULSETH BLOCK Calumet, Mich. Tel. 169.

Grozdje dohaja sicer

ali dokler bo iz tega novo vino, bominulo še nekaj tednov. Jaz pa imam še vedno nekoliko so dovolnih

starega, pristnega vina kakoršnega nima noben gostilničar na Calumetu. Oglasite se pri meni in osvedočite se!

MIHAEL KLOBUČAR

115--7--cesta.

Calumet.

CROWN

ROBINSKO GLEDISCE

Naše puikajoče slike so najbolje v mestu

Menjamo jih vsak drugi dan

Pridite pogosto k nam. Poleg

lik imamo tudi petje.

Vstopnina za odrasle 10c
Za otroke 5c

JOHN VOGEL, last.

Jos. Scheringer

Gostilna

"NARODNI DOM"

Rojakom najbolj priljubljena. Vedno sveže pivo, fino vino in izvrstne likere.

Posiljam denar vstaro domovino po najnižjem dnevnem kurzu, točno in vestno. Pri meni je vsaka pošiljatev varna.

JOS. SCHERINGER

808 Oak cesta.

HRVATSKO --- SLOVENSKI

Saloon

John Gašparovič

316 -- 6. cesta.

Telefon 633 M.

Richterjev Pain Expeller z šidrom.

Naročite se

na "Glasnik"

Slovenska Katoliška Podporna Družba.

Vstanovljena 3. marca 1915
na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIK:

- Predsednik: John Spraitzer, 218 Oak St. Calumet, Mich.
- Podpreds.: John Gazvoda, 509 Tam. St. Laurium, "
- Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St. Calumet, "
- 1. taj.: Jos. W. Schueller 2645 Union St. Calumet, "
- Blagajnik: Jos. Scheringer, 808 Oak St. Calumet, "
- Duhovni vodja: Rev. F. Klopčič, Calumet, "

NADZORNIKI:

- Mihael Klobuchar, 115 7th St. Calumet, Mich.
- John D. Puhek, 2140 Log St. " "
- Jos R. Sedlar, 577 Cedar St. " "
- Frank Sedlar, 330 Osceola St. Laurium, "
- Martin Simonič, Laurium, "

POROTNI ODBOR:

- John Sustarsich, 422 Osceola St. Laurium, Mich.
- Jacob Wertin, 221 Alouez St. Florida Loc. " "

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja pošiljajo naj se na glavnega tajnika družbe.

VSE denarne pošiljave pa na blagajnika družbe.

VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni udje, člani Katoliške Podpore Družbe, katera bode zanje bratovsko skrbela ob času nesreče, poškodbe ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika. Družbino glasilo je "Glasnik".

Math F. Kobe, tajnik S. K. P. D.

Uradno naznanilo!

S tem se uradno naznanja društvom spadaljočim pod okrilje Slov. Katol. Podp. Družbe na Calumet, Mich. sledeče.

Pri seji skupnega glavnega odbora dne 29. nov. je bilo določeno, da se vrši 1. glavno zborovanje ali konvencija drugo sredo v mesecu januarju, to je 12. januarja 1916, v cerkveni dvorani.

Društva naj si izvolijo delegate v mesecu decembra in pošljejo njih imena na tajnika Družbe. Vsako društvo ima pravico poslati delegata na sedeže število članov.

Od 8 do 50 članovnega in za vsacih nadaljnjih 50 članovnega, vsakemu društvu je prosta, da si volijo po svoji želji delegatino delegat zastopajoč žensko društvo mora biti član S. K. P. Družbe. Zamudno časa na Konvenciji plača Družbina blagajna potne stroške vsakega društva samer. Natančnejša pojasnila glede Konvencije in dolžnosti delegatov priobčini v "Glasniku" pozneje.

Naznanilo assessment.

Po sklepu gl. odbora je za mesec december doložen poleg nazadnjega 75c assessmenta posebni assessment 25c skupno \$1.00 za vse člane članice S. K. P. D.

Vsaki član dolžan je ta assessment pod kaznijo suspendovanja plačati v mesecu decembra t. l.

Ta posebni assessment porabil se bode za plačilo delegatov za drage stroške ob času konvencije.

Ker je to prva doklada pri naši Družbi upam, da ne bode nobenega člana nezadovoljila.

Dragi sobratje! Ako primerjamo naša nplačila z drugimi, moramo biti prav zadovoljni z uplačili in naraščanjem katerega čast Bogu namo in Vam ga v kratkem izdamo.

Z bratskim pozdravom Vas udani sobrat

Matt F. Kobe, gl. tajnik.

IZ STARE DOMOVINE

Kranjsko.

Odlikovanje.

Rezervni poročnik Maks Kobler, hercegovinskega polka, ki si je na bojišču priboril veliko srebrno hrabrostno kolajno, je odlikovan sedaj za hrabrost pred sovražnikom s Signum laudis. Odlikovan je bil za hrabrost pred sovražnikom na jugozapadnem bojišču praporščak Drago Česnik iz Knežaka na Notranjskem s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda. Praporščak Česnik je od izbruhov vojne z Italijo na jugozapadnem bojišču ter se je odlikoval v hudih bojih ob goreni Soči. Srebrni signum laudis je dobil nadporočnik 10. dragonskega polka Ivo Aljančič. Signum laudis so dobili: rezervni poročnik 37. topničarskega polka Karol Okretič, rezervni asistentni zdravnik dr. Fran Bratanič 4. kavalerijske divizije in rezervni nadporočnik Ivan Firbas. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil vojaški oficijal Josip Sajgeršmid. Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo je dobil stotnik 12. domobranskega polka Emil Brižnik. Zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil domobranski

računski akcesist pri 65. pešpolku Jostp Bradač. Srebrni signum laudis je dobil rezervni nadporočnik infanterijskega bataljona V 22 Marko Bajuk. Signum laudis sta dobila rezervni poročnik 22. pešpolka Fran Devetak in rezervni poročnik 84. pešpolka Ivan Perko. Zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil rezervni vojaški živino-zdravnik 9. topničarskega polka A. Kovač. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nemški armadi do-deljeni črnovojniški oficijal Ad. Urbančič. Red železne krone 2. razreda z vojno dekoracijo je dobil rezervni poročnik 31. pešpolka Fran Jane. Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo je dobil stotnik 32. pešpolka Rihard Jernejčič. Srebrni signum laudis je dobil višji zdravnik 7. lov. skega bataljona dr. Friderik Gajsek. Signum laudis je dobil poročnik 5. ulanskega polka Henrik Pečnik. Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil major 64. pešpolka Ignacij Aleš. Signum laudis so dobili: rezervni poročnik bosensko-hercegovinskega bataljona 111 2. Anton Mihevc, črnovojniški poročnik 33. topničarske baterije Feliks Drobnyak in poročnik 17. baterije 30.5 em. močnarjev Josip Cigoj. Zlato hrabrostno sveti-

nje je dobil rezervni poročnik 53. pešpolka Stefan Uršič. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda je dobil poročnik Ernest Bratkovič. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili nadporočnik-računovodja 7. topničarskega polka Teodor Tavčar, rezervni vojaški oficijal pri 25. divizijski pekarni Karol Sežun in rezervni podživinozdravnik 2. havbične divizije Fr. Dvornik. Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo sta dobila podpolkovnik 91. pešpolka Josip Krenžar in rezervni nadporočnik 4. trdnjavskega artilerijskega bataljona Lavoslav Cvetnić. Signum laudis so dobili: stotnik brzojavnega polka Rudolf Pokorn, rezervni nadporočnik 8. artilerijskega polka Danilo Rakuš, rezervni asistentni zdravnik 49. pešpolka dr. Ivan Polajhar in stotnik 10. saperskega bataljona Oton Pleban. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil sanitetni praporščak 102. pešpolka Martin Ogorevec. Duhovski zaslužni križec 2. razreda na belo-rdečem traku je dobil rezervni vojaški karar 26. domobranskega polka Josip Pintar. Signum laudis sta dobila nadporočnik pri železniško-varstveni stotniji dr. Matevž Jenčar in črnovojniški naporočnik pri poljski belnišnici I 13 dr. Emil Goršek. Najvišje pohvalno priznanje je bilo izrečeno rezervnemu poročniku 27. pešpolka Tomažu Vrhovcu. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili računski podčastniki 17. pešpolka: Ivan Kožar, Leopold Malžič, Julij Škoda in Josip Kozina; četovodja 9. etapnega poveljstva Rudolf Hrasnik in pionir 9. etapnega poveljstva Fran Černog. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil korporal 7. pešpolka Tomaž Strank. Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda sta dobila četovodja Josip Jurman in korporal Josip Šetina, oba pri 17. pešpolku. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil za neustrašno postopanje pred sovražnikom šofer Ivan Peteln. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili korporal Martin Mak, poddesetnik Fran Mikič ter infanteristi Ivan Zupan, Simon Močnik, Anton Ogris in Jurij Vedenik, vsi pri 7. pešpolku; infanteristi Fr. Bertonec, Alojzij Bobolsaj, Ivan Ferlic, Ferdinand Gole, Anton Grmek, Aleksej Kone in Alojzij Zupan, vsi pri 17. pešpolku.

Odlikovani slovenski vojaki.

Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so prejeli: računski narednik bizojavnega polka Josip Obrtnik, ognjičarja 9. topničarskega polka Anton Ogris in Andrej Zirnik, računski podčastnik 14. letalske stotnije Fran Vehovar, četovodja 3. pionirskega bataljona Pavel Gasperčič in Andrej Božič, poddesetnik 3. pionirskega bataljona Ivan Ogrinc in pionir istega bataljona Leopold Pečar. Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda je dobil stabni elektrik vojne mornarice Makso Korosec. Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda je dobil korporal 24. črnovojniškega bataljona Fran B uhovnik. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: črnovojniški pionir I. bataljona za stavbo mostov Miha Megušar; poddesetniki 157. črnovojniškega bataljona Fran Piška, Alojzij Hočevar, Fran Pirkar in Ivan Šavčnik; četovodja Alojzij Kolenc, korporala Fran Kranjčič in Fran Kokelj, poddesetnik Ivan Subelj; ter infanterist Pavel Koprivec, vsi 27. domobranskega polka; topničar 21. topniške divizije Nikolaj Bradec; stražmojster 7. orožniškega zapovedništva Fran Koričič; višji finančni paznik Ivan Namar. Srebrni zaslužni kri-

žec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil stražmojster 6. deželnega orožniškega poveljstva Karel Markovič. Pogreša se narednik Stanislav Krek, ki je služil pri 42. črnovojniškem bataljonu, I. stotniji. Tretje vojno posojilo. Ljubljanska kreditna banka je suskribirala za lastni račun 1.000.000 K tretjega 5 1/2% avstrijskega vojnega posojila. Pri Jadranski banki, podružnica Ljubljana, so tretje avstrijsko vojno posojilo podpisali med drugimi: Viljem Spitzer, Ljubljana, 20.000 K; trgovska in obrtniška zbornica, Ljubljana, 10.000 K; Ivan Končina Gorenja vas, 10.000 K; Jurij Šterk, Vmias 5000 K; T. Mencinger, Ljubljana, 5000 K; Anton Tenejc, Ljubljana 5000 K; A. Pogačnik, Cerknica, 3000 K; Amalija Kmetišch, Ljubljana, 1200 kron.

Odlikovanje. Gospa Melanija Zaidersič je za zasluge pri bolnišnici Rdečega križa v Hrški Bistrici odlikovana s srebrno častno kolajno z vojno dekoracijo. Dr. Alojzij Zaidarič, c. kr. notar v Hrški Bistrici je prejel za zasluge srebrno častno svetinjo Rdečega križa. Imemovan je pomorskim aspirantom s častjo od 1. oktobra t. l. absolviran srednješolec Milutin Jelačin. Smrtna kosa. V Ljubljani je umrla dobro znana bivša gostilničarka na Zgor. namem Rožnika Jerica Persin v starosti 72 let, mati Rose dr. Kavčičeve, soproge dvornega svetnika. V Ljubljani v Kolodvorski ulici 39 je umrla Ana Jenko, soproga računskega podčastnika.

Nedosežna
je majina velika in izbrana zaloga

VRHNIH SUKENJ IN OBLEK,
vsake vrste Mackinaw, možkega perila, spodnje obleke, čevljev, klobukov itd.

Ni je v mestu z obleko bolj preskrbljene trgovine, kot je najna.

To Vam potrdi veliko število vaših rojakov, ki so naši dolgoletni odjemalci.

Pridite si ogledat!

PENBERTHY & SPEAR.
5 Cesta.

DENAR PRIHRANITI

pomeni, ako si ogledate mojo polno zalogo zimskih oblek in vrhnih sukenj po zelo zmernih cenah ktere dobite posebno pri

Anton Steik
voga Oak in 7 ceste
Jermanova hiša.
Calumet, Mich.

Ni treba biti veščak v oblekah

da si zamorete dobiti dobrih oblek tudi tu. Mi jih imamo polno, kakoršnih zahtevate. One so vse z Sincerity znamenjem ZAJAMCENE. To vse kar vam zadostuje.

Oglejte in izberite si jih tu ker tu morate dobiti kakovost, ktero vam treba. Oblecite jih ker znamenje vam jamci za trpežnost in modernost blaga, za ktero ste plačali.

NAVADNA, TRAJNA POŠTENOST V PRODAJI SINCERITY OBLEK.

Od \$15 do \$32.50

VERTIN BROS & CO.

GLASNIK

List za Slovence v severozapadu 7jedinjelih držav.

Izhaja vsak petek.

Izdaja SLOVENKO TISKOVNO DRUŠTVO na Calumetu, Mich.

Subscription rates for one year, six months, and three months, including advertising rates.

Glasnik Publishing Co., 103-7th Street, Calumet, Mich.

"GLASNIK"

The Herald.

Published every Friday at Calumet, Mich., by the "Glasnik Publishing Co., 103 7th St. Calumet, Mich.

The only Slovene paper in the Northwestern part of the U. S. of America.

Subscription \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan, Minnesota and other Western States.

Advertising rates sent on application.

Entered at the Post Office at Calumet, Mich. as second class matter.

Telefon 63.

THE AIM OF THE FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS OF AMERICA.

To help preserve the ideals and sacred traditions of this, our adopted country, the United States of America...

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS.

LOUIS N. HAMMERLING, President.

Ali smo enoten narod?

V soboto 4. t. m. se bo sestal kongres Z. D. in s tem se bo razšla cela prvotna zakonskih predlog čez ameriški narod.

Ni ga naroda na svetu, ki bi svojo vlado in državo manj spoštoval, kot ameriški...

Lahko se je dobrih nevednosti, kadar se mu po-

Ušane odločilni volilni listek v roko, ter mu prefrigani demagogi častitajo na njegovi državniski n...

Imamo postavodajalce, ki jih volijo v kongres v svrhu, da zastopajo in pospešujejo v najem posebne interese gotovih skupin, ki se v največ slučajih niti najmanj ne strinjajo z enim duhom, ki ga izražajo besede.

Kakor je iz srca želeli, da bi bila vsaj v eni deželi sveta demokracija v svoji najboljši podobi stalno ustanovljena...

Pravi "yankees" dolžijo "hyphenated Americans", da se naučijo eno ameriškim načinom.

vi državi? Ali ni to najtemnejša stran našega zakonodajstva, da se zamore dobiti glasove za specialne privilegije samo v izmeno za druge privilegije?

Dokler se bo razumevalo zastopstvo po okrožjih tako, da se mora zastopnik v prvi vrsti ozirati na svoje okrožje, tako dolgo ne more biti od kakega naroda nikakoršnega govora, še manj pa od kake demokracije.

Osebná svoboda.

Louis N. Hammerling.

XLV.1

Misel, da se postavnim potom prisili vse ljudi da bi živeli isto življenje, katero žive oni sami, je videti posební duševni znak gotovih ljudi.

Kako daleč gre to postopanje je razvidno iz slučajja, katerega navajamo v naslejnem.

Odgovor je bil sledeči: — Sprejeli smo vaše pismo z dne 8. V našem zavodu ne rabimo mesa nobene vrste ter napačamo vse site, da prepričamo tudi druge ljudi, naj ne jedo mesa.

Odgovor tvrdke se je glasil sledeče:

Vaše pismo z dne 12. smo dobili ter se vam zahvaljujemo za pojasnilo. Vi pripominjate, da ne rabite mesa v našem zavodu ter da s nedežati tudi druge ljudi pregovajati, naj storijo isto.

Meso samoposebi ni strupeno, pač pa način, kako se ga zavziva in to posebno v tej deželi.

Ali je pa vsled tega opravičljivo, da bi se potom postav prepovedalo zavzivanje mesa? Ali moramo trpeti tako omejevanje osebne svobode?

Da morejo pustiti bistvepro prostost, da dobijo s tem malo začasne nevarnosti, ni vredno niti prostosti, niti varnosti.— To je rekkel Benjamin Franklin ter je veljavno tudi v današnjih dnevih.

Zavezniki v slabem položaju.

Berlin, 29. nov. (Brezlično čez Sayville, L. I.) Prekmorska časniška agentura javlja poluradno da je položaj zaveznikov na Balkanu obupen...

Društvo sv. Jožefa

Št. 1. S. K. P. Družbe na CALUMETU. Uradniki za leto 1915. Predsednik: John Gazvoda. Podpredsednik: Math Prebilich.

Bolniški obiskovalci so: Za Red Jacket in Newtown Math F. Kobe; za Yellow Jacket, John Gosenca za Tam. in Tam. No. 5, John L. Kloubcar; za North Tam. in Junfor, Mike Filip; za Laurium, John Grezovich;

Slovensko - katoliško podporno društvo

SV. JAKOBA. Št. 2. S. K. P. Družbe. Laurium, Mich. Imajo svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne.

Društveni odbor za leto 1915. Jos. Shaltz, predsednik. Jakob Vertin, podpredsednik. Jos. R. Sedlar, tajnik.

Anton Gregorich KROJAČ. 315-6 cesta, Calumet, Mich. EDINI SLOVENSKI KROJAČ V MESTU. Izdeluje obleke po najnižji ceni iz najboljšega blaga ter vam jamči za vsako obleko.

Angleži tepeni pri Bagdadu. London, 29. nov. — Angležka zmaga nad Turki pri Ktesifonu, od ktere sopsrčali minuli teden ni zapečatila usodo Bagdada.

50 rudarjev zasutih v rudniku. Fayetteville, West Virginia, 30. nov. — Danes so v rudniku št. 5 Boamer Coal & C&e Co. nastale razstrelbe, ki so za nekaj časa zaprle pot iz rudnika 300 možem.

Slabo vreme. Pariz, Francija, 28. novembra. Iz Soluna poročajo: — Sovražni ške operacije ovira slabo vreme.

Rumunija ostane neutralna. London, 30. nov. — Glasom brzajavov iz Bukarešta, je Rumunija obvestila Rusijo, da je njena resna želja oslati neutralne.

DRUŠTVO SV. PETRA.

Št. 30 K. S. K. J. v Calumetu. Ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi sv. maši v dvorani slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki za leto 1915. Predsednik, Mihael Majerle. Podpredsednik, Math Likovich. Tajnik in zastopnik, John R. Sterbenz.

Društvo sv. Ciril Metod. Št. 9. v Calumet, Mich. Spadajoče v J. S. K. J. ima svoje redne zborovanje vsako tretjo nedeljo v mesecu, točno ob 9 uri zjutraj v prostorih dvorane slovenske cerkve sv. Jožefa.

Uradniki društva so za leto 1915. Pred. Mihael Klobuchar 115. 7 st. Podpred. Frank Sedlar. Prvi taj. in zastop. John Hlenič.

Anton Gregorich KROJAČ. 315-6 cesta, Calumet, Mich. EDINI SLOVENSKI KROJAČ V MESTU. Izdeluje obleke po najnižji ceni iz najboljšega blaga ter vam jamči za vsako obleko.

Angleži tepeni pri Bagdadu. London, 29. nov. — Angležka zmaga nad Turki pri Ktesifonu, od ktere sopsrčali minuli teden ni zapečatila usodo Bagdada.

50 rudarjev zasutih v rudniku. Fayetteville, West Virginia, 30. nov. — Danes so v rudniku št. 5 Boamer Coal & C&e Co. nastale razstrelbe, ki so za nekaj časa zaprle pot iz rudnika 300 možem.

Slabo vreme. Pariz, Francija, 28. novembra. Iz Soluna poročajo: — Sovražni ške operacije ovira slabo vreme.

Rumunija ostane neutralna. London, 30. nov. — Glasom brzajavov iz Bukarešta, je Rumunija obvestila Rusijo, da je njena resna želja oslati neutralne.

Slovensko neodvisno podporno društvo

Sv. Mihaela

na Calumet, Mich.

Ustanovljeno dne 17. avg. 1912. Mesečne seje se vrše vsakdo četrto nedeljo po prvi maši v cerkveni dvorani.

URADNIKI. Predsednik, John Gosenca. Podpredsednik, Frank Pavlich. Tajnik, Frank Novak.

BOLNIŠKI OBISKOVALCI. Za Red Jacket, Yellow Jacket, in Blue Jacket, K. Jerole 540 2nd St. Blue Jacket.

SAMOSTOJNA PODPORNÁ ZVEZA SLOVENSKIH FANTOV. Ima svoje redne mesečne seje vsaki tretji torek zvečer točno ob polu česte v cerkveni dvorani sv. Jožefa.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St.

URADNIKI. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

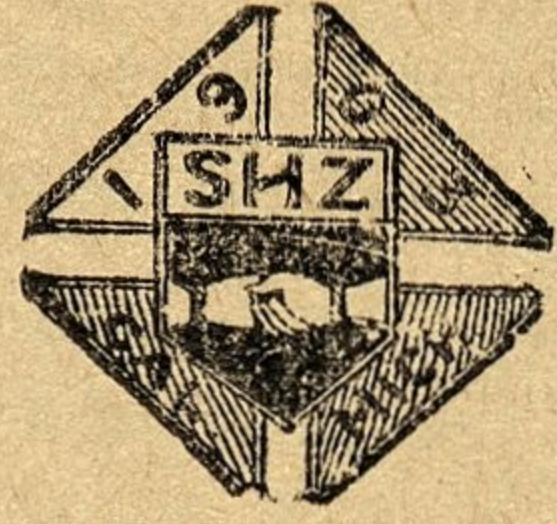
URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

URADNIKI ZA LETO 1915. Pred. Jos. B. Metesh, 61 Mine St. Podpred. John Z. Kure, 4225-11th St. I. taj: John D. Judnich, 4347-Elm St.

Slovensko-Hrvatska Zveza.

Ustanovljena
1. januarja 1903

Inkorporirana 11.
junija 1906 v državi
Michigan;

Urauniki:

Predsednik: ..... Frank Gregorich, Box 29 Dodgeville, Mich.
Podpred.: ..... Geo. Kotze, 115 Grant Ave. Eveleth, Minn.
Glavni tajnik: ..... Anton Geshel, Borgo Block, Calumet, Mich.
Pomožni tajnik Jos. Lesac, ... Calumet, Mich.
Blagajnik: ..... Vincenc Arbanas First Nat. Bank, Calumet, Mich.

NADZORNIKI

Anton Gerzin, predsednik: ..... Box 355 Cisholm Minn.
I. nadzornik ..... Math Ozanič, Calumet, Mich.
II. " ..... John Malnar, " "

POROTNI ODBOR:

Matevž Zgonc, preds. .... Ely, Minn.
Jos. Butala, I. porotnik ..... Ahweek, Mich.
Frank Levstik II, porotnik, ... Box 103 Aurora, Minn.
VRH. ZDRAVNIK: Dr. A. C. Roche Quello Block, Calumet

Krajevna društva naj pošiljajo vse premenbe tud
ja druge listine na glavnega tajnika:

Anton Geshel % Slovenian - Croatian Union, Borgo
Block, 5th Street, Calumet, Mich. Tel. 334W.

Denarne pošiljatve naj pošiljajo krajevna društva na
blagajnika: Vincenc Arbanas, First National Bank Calumet, Mich
Zastopniki krajevnih društev naj pošiljajo duplikat
vsake pošiljatve tudi na glavnega tajnika.

Vse listine novo pristopnih udov na vrhov. zdravnika
DR. A. C. ROCHE, QUELLO BLOCK, Calumet, Mich.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev ali posamez-
nikov, naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora:
MATEVŽ ZGONC, ELY, MINN.

Bridežani morajo biti natančni podatki vsaki pritožbi.

URADA TAJNIKA SLOVENSKO HRVATSKE ZVEZE.

Članstvu in tajnikom društev naznanje.

Bratje in Sestre!

Marsi kaj se je premenilo od zadnje konvencije, da pa vendar se
se zmeraj kaj najde nerednega in pohabljenega. Zaradi tega je
namen glavnega odbora — da se vse odstrani kaj je nerednega in po-
habljenega v poslovanju med Društvi in Zvezo.

Priznajo je od državne postave da Zveza in društva so kakor
eno telo. Toda iznašlo se je, da ena društva poslujejo drugače kakor
druga, zaradi tega je namen glavnega odbora, da spravi vsa poslovanja
vseh društev v enakost. Torej iznašlo se je, da imajo ena društva za
naprej vplačan asesment od svojega članstva. Glavni odbor je isto
pretresal na izvanredni seji dne 25. Novembra t. l. in iznašlo se je,
da z istim naprej vplačevanjem bi se lahko pripravilo zvezo do kake
zapreke. Zaradi tega je bil predlog sprejet na isti seji, — da vsa društ-
va katera imajo kako naprej vplačilo od svojega članstva, morajo isto
povemiti nazaj svojim članom, in zahtevati od vsakega člana Pobotni-
vo za isto spovornitev. Vse take pobotnice se morejo poslati v glavni
Urad Zveze ja izkaz. Torej upajajo da bodo vsa taka društva spošto-
vala sklep Glavnega Odbora in vse te spover nize se morejo izasertiti
v markrajši dobi.

Dalje se naznanja vsem društvenim tajnikom, da se je na omenjeni
seji tudi sklenilo, da od pervega decembrana prej nesmejo več društ-
va plačevati asesmenta za iste člane kateri so suspendirani, za pretekli
mesec, ali isti mesec.

Totazadi tega ker iznašlo se je — slučajno ako eden prevari društvo in
zvezo tega niso krivi društva da li morali plačati asesment zanje
ga.

Torej vselej naj društveni odšteje od asesmenta poslanega iz glavna
ga Urada, za suspendirane člane. In slučajno ako je isti zopet sprej
e potem se njegov asesment došteje v istem mesecu ko je zopet sprejet
za dva meseca.

Dalje V mesecu novembru se morejo veliti odbori društev, to je
sklep zadnje konvencije. Torej pravila se morejo opoštovati neglede
se kako ze bla dauštvena stara navada ali kako se je prej volilo. Zara-
di tega so prošena vsa društva da tudi v tem oziiru vpoštujejo pravila
da si izvolijo odbore v mesecu decembru, za leto 1916. Takoj po izvo-
litvi se imajo uradniki naznaniti v glavni urad. Eavje — v društveni
odbor voliti je trebr dobre može, posebno glavne uadnike, kod pred-
sednika, tajnika, in blagajnika. Toso tri ja kateri vodijo celo poslova-
nje med društvom in zvezo. Treba je paziti da se v ta odbor izvoli po-
stene, zanesljive in stalne može, katerim ni namisli samo čas, politiak
ali lastni interesi ali kaka druga prepričanja. Voliti je trebr može Ka-
teri bedejo delovali za dobrobit društvo in zveze. Narglavnej pa pri
društvu tajnik, zaradi tega paziti je treba da se izvoli narzmožnejšega
v ta urad, vsaki dobro zna da članes tajnik društva ima veliko dela,
danes se neposluje kakor poprej, Danes je treba natančno preračunati
starost vsacega člana, poslati natančni račun vsaki mesec od svojega
društva na glavni Urad. In ako je Tajnik društva istega nezmožen,
vsak si lahko misli koliko požvroči nepotrebnege dela glavnem tajni-
ku. Zaradi tega pa tudi pripomnim — da ni treba gledati tako natančno
za tajnikovo plačo, vsak si lahko misli da dober tajnik je vreden ve-
liko veuč kakor slap. Torej vse to je v rokah članov, premisljeno je
treba delati, in pziiti koga sa postavi na čelo društva. Zgolovina zad-
njega leta nas uč kaj so pozročili eni in eni uradniki društev, kateri
so zašli zdražbarjem v mrežo, in tem potom zapel ali veliko članov, da
so danes nahajajo brez vsake zavarovalnine. Kje so danes tisti kričaći
z njihovimi dobrimi serci? ker so bili tako razodarni zadnje spomlad,
zakaj pošiljajo zapušćene dediče zapelanih, Slovensko Hrvatski Zvezi
za usmertino.

Torej ne bom otem nadeljeval ker imam dosti druga pjasnila za
članstvo. Torej bliža se zopet Konvencija S. H. Z. Dolžnost veže vsa-
kega posameznega člana da premisli kaj bi bilo dobrega za korist Or-
ganizaciji. Vsakega člana veže dolžnost, udeležiti se vsaj prihojnje se-
je. Povedati na seji svoje mnenje ker stem se lahko dosti pomore k
napredku, in olajša se delo delegatu.

Glavna točka je ikateri je treba razumotrivati Centralizacija, torej
priznavomo in priznavati moremo, društva in zvezo kot eno telo. To-
rej nikakor je pa nemogoče napraviti enakopravnost v zvezi ako ni-
mamo Cetralizacije. Tortij potrebno je da društva razmotra jejo na pri-
hodnji seji o tej potrebi tožki.

Dalje naznamjam da asosment za mesec december je — xraven
smertninskega asesmena 20c. za bolniško podporo 20c. za stroške, in
2c. za rezervni sklad.

Bratski pozdrav

Anton Geshel, gl., taj., S. H. Z.

Vojna z Italijo.

Slovenec, ki je zadnje tedne ob-
hodil skoro vso primorsko in ko-
roško fronte, poroča?

Kod sem hodil, kje sem bil? Po-
vem le to: po celi, s krvjo zazna-
movani črti od bistre Soče do vi-
sokih skrbin na koroški meji, od
koder se vidijo Salcburški vršaci,
sem hodil. Predvsem me je pre-
senečilo občudovanja vredno po-
slovanje naših trenskih kolon. Ka-
kor jagode na molekku se pomika-
jo kvišku in sprejo nazaj v dolino
konjčič, ki zahtevaja našo hvalež-
nost. Vodijo jih starci, može in
komaj šele odrasli dečki. Vsem se
bere na izmučenih obrazih samo
eno: Vse za domovino! Po kakš-
nih potih se pomikajo in nepre-
tržne kolone navkreber in zopet
navzdol si more predstaviti samo
turist, ki pozna kozje stezice Ju-
lijskih Alp. Čudil sem se, da tež-
ko natovorjena žival ne zgręši kor-
oko in oe ne zvrne v prepad na le-
vi in desni.

Kjer je količakj mogoče, dela-
jo široke, večinoma soveda strne
ceste. — precej jih je že dogotov-
ljenih — ki bodo trajni spomni
te svetovne vojne. Napori našega
moštva in dobre živine so v teh
gorskih krajih nadeloveški in nad-
živalski. Kljub temu je v najvi-
šjih legah že nakupičenih živil in
potrebšim za celo zimo. V primer-
nih zaklonih delujejo ne samo vo-
jaške kuhinje in pekarnice, tudi pri-
merno opremljenih skladišč je do-
volj in pa "gorskih sanatorijev".
Zr vsako večjo postojanko je pre-
skrbljivo za začasno bolnico, tudi
za vsakim strelskim jarkom je za-
klonišće za ranjence in bolnike.
L'ovsod jim požrtavovalno strežejo
vojaški zdravniki s pomožnim oso-
bjem. Reci moram, da sem na svo-
ji poti srečal le malo bolniških
prevozov.

V strelskih jarkih sem tudi bil.
Prvo, kar me je presentilo, je bil
mir, s katerim je stal vsak mož na
straži ali vrši svojo dolžnost. Mor-
da je vplivala nanje tudi bližina
neba — bili smo na najvišjem vr-
hu ob Koroški meji, — ali pa bli-
žina sovažnika, čegar premikanje
čez led in sneg smo z naše posto-
janke z daljnogledi lahko opazov-
ali. Moštvo, ki nima službe, je do-
bre volje. Kadar mu zdravniki ce-
pijo kože in jih z razgaljenimi ro-
kami pričakujejo, zbija vesele ša-
le. S mo eno željo sem slišal. Po
dežju naj zasije sonce — tudi sol-
nece miru! Sicor pa se je vreme po
gorah vadnje dni zboljšalo.

Strelski jarki so kolikor mogočo
udobni hodniki, pokriti, zavarova-
ni pred dežjem in sregom, vmes
pa lepe izbice, ki imajo tudi želez-
ne pečice. Vsak mož si priredi
svoj stan, kakor ve in zna, čim u-
dobneje. Za petnajst dni. Potem
jih izmenjajo. Strelski jarki
na vrhovih so telefonično zvezani s
kuhinjami in drugimi zavodi v za-
klonih nižje doli. Slišal sem tele-
foničen pogovor, ali želi moštvo za
večerjo črne kave alikuhnanega vi-
na. Naši vojaki so na fronti razme-
roma dobro preskrbljeni. Tudi pit-
ne vode jim drobne tovarna ži-
alce donasajo. V neposredni bližini,
kamor ne morejo sovažne krogle,
imaje celo klavnice. Kadar pa lju-
to butajo ob skale slovenskih orja-

skalovja bodo nekoliko izpremeni-
le; lice našega pogoaja je že sedaj
vse kozavo, polno jam. Splošni v-
tis je ta, da je naše stališće ob ita-
lijanski meji tehnično in, kar se
moštva tiče nepremagljivo!

Proklamacija kralja Nikolaja.

Pariz, Francija, 28. novembra.
Črnogorski generalni konzul je do-
bil iz Cetinja siedečo brzovjavo:
Kralj Nikolaj je izdal na svoj
narod proklamacijo, v kateri pravi
Črnogorcem, da naj ne obupavajo
in jih poziva, da naj bodo taki ka-
kor so Srbi.

Srbska armada je bila prisiljena
umakniti se v črnogorske gore. Se-
daj smo združeni in se moramo to-
liko časa bojevati, dokler ne preže-
nemo sovažnika iz uše in srbske
dežele. Črnagora bo vstrajala do
konca. Njej je ljubeša smrt, kakor
ja sužnjost. — Naprej, moj narod,
naprej, do končne zmage!

Izgube Kanadcev.

Ottawa, Canada, 28. novembra.
Seznam izgub, katerega je ravno,
kar objavil general Hughes, kaže,
da je bilo več kot 90 od sto uniče-
nih pri različnih kanadskih batal-
jonih na zapadni fronti ter da ima
prva divizija, ki je prišla v janu-
arju na fronto, le se malo živih in
nepoškodovanih mož.

Od 7. bataljona, ki je štel 1000
mož, jih je ostalo le 87. Ostali so
mrtvi ali ranjeni. Od nekega dru-
gega bataljona je ostalo celo le 19
mož.

Skupne izgube Kanadcev znaša-
jo 17.500 mož mrtvih, ranjenih in
ujetih.

Canadski polki so prav pozabja-
omi na zapadni fronti.

trpeli vled neuskili ofeniv pri
Ypres, Feathubert in Givenehy.

Nemiri v Egiptu.

London, 28. novembra. Centra
News je objavila danes oficijelno
poročilo iz Kajire, Egipet, v kate-
rem se glasi, da so neki agenti za-
vedli zapadne beduinske rodove, da
so, naskočili angleške straže ob
so meji. Da se prepreči nadaljne
spopade, je baje vlada odredila,
naj izpraznijo čete dotične točke ter
se umaknejo na glavne posojanke
kjer je mogoče boljše obvladati
položaj.

Nadalje se izjavlja, da nima an-
gleška vlada nobene skrbi glede
Egipta, ker zida na prijateljstvo
Senuzi-rodu.

Ze večkrat so svet poročila o
nemirih med domačini v Egiptu,
a vsaki pot je vlada v Egiptu
dementirala te vesti. V gori ome-
jenem poročilu se prvokrat gla-
si, da so se v resnici vršili in da
sinatra egiptovska vlada situacijo
za vzuemirljivo.

Joffre bodoči vrhovni povelj- nik zaveznikov.

London, 30. nov. — Maršal Sir
John French, poveljnik angleških
čet na zapadnem bojišču, je bil
včeraj v Londonu ter se poszeto-
val z ministrskim predsednikom
Asquith. Kolikor se je izvedelo v
javnosti, ni bil maršal French v
London od minulega januarja, ko je
tajno prišel v London.

Earl Kitchener, angleški voj-
ni minister, je bil včeraj v Pari-
zu Poroča sa, da bode general
Joffre prevzel vrhovno poveljniš-
vo nad angleško-francozkimi četa-
omi na zapadni fronti.

Kadar ne za- morete kaditi

je čas prišel za ZVEČITI
PEERLESS. Kadar pa ZAMO-
RETE kaditi --- je čas, da si iz-
berete PEERLESS.

Ta čisti južnokentukijski tobak,
je zelo pri krepkih možeh. Poln je in
zadovoljiv. Svojo popolnost dobiva od
NARAVNE DOZORITVE, katero mu
dajemo od TREH DO PET LET. In to je, kar
vzdržuje njegovo kakovost, da je vedno enaka, ne
glede na to, kakošna letina je bila.

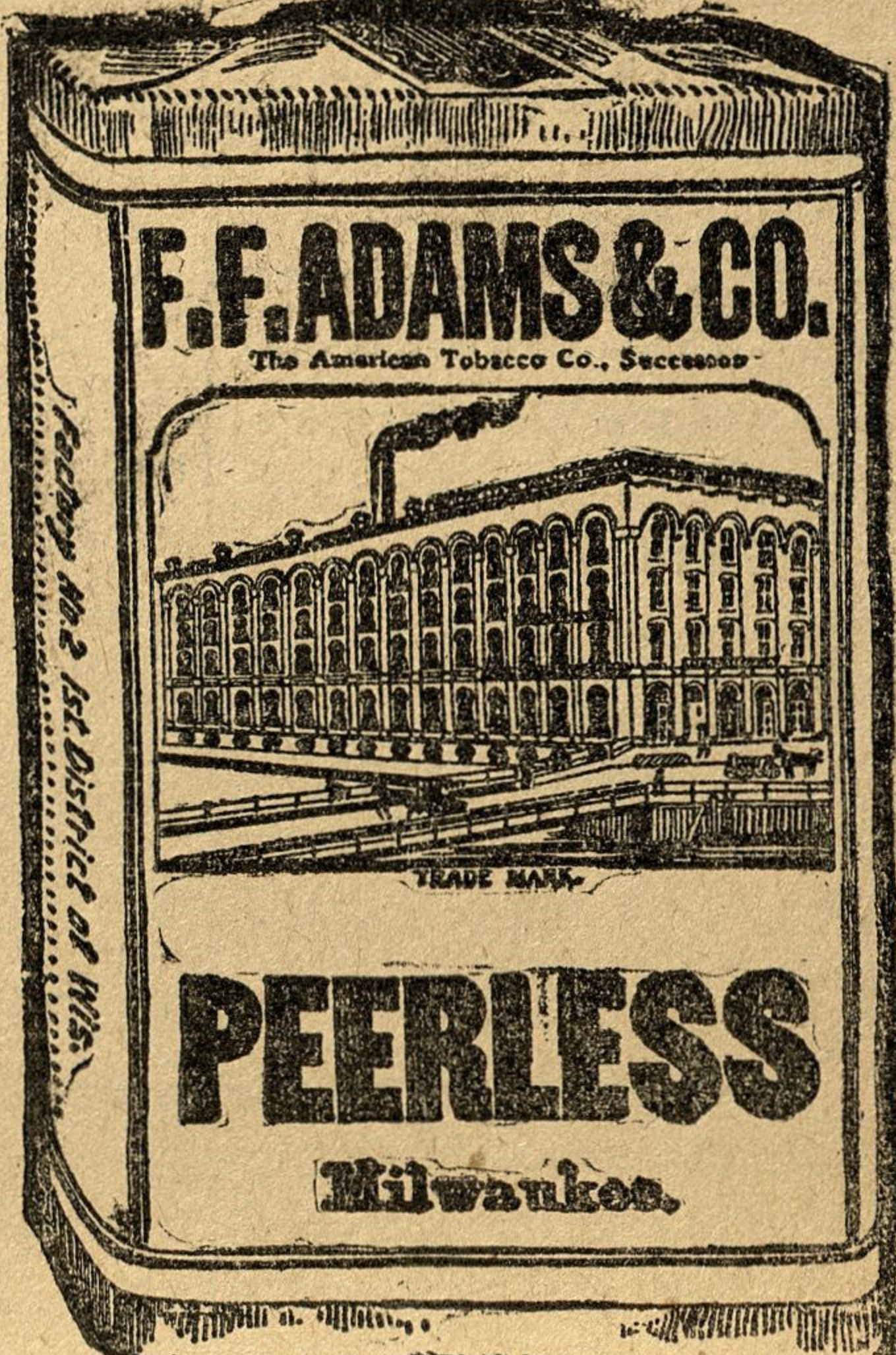
PEERLESS

Long Cut Tobacco

je dal največjo zadovoljnost krepkim možem več kot
pol stoletja. PEERLESS-OV mož ne bo nikdar krenil
po drugi vrsti, ker ve, da trati čas in veselje za nepo-
trebno poskušnjo. Mnogo vrst pride in zopet zgine —
ali stari PEERLESS je še vedno voditelj.

Poskusajte PEERLESS samo en teden in iznašli
bodete, kaj je. Čim dalje bodete kadili in zvečili
PEERLESS, tem boljše bo za Vas.

Na prodaj posod v zavitkih po 5ct.
Druge vrste zavitki 10c, 20c in 40c in kost-
terne posode po 45c.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

OD NAŠIH SOSEDOV IZ MINNESOTE.

Biwabik.

— John Bedford, ki trdi, da je doma iz Portland, Ore. je komaj utekel težkim poškodbam, ko je padel iz osebnega vlaka Duluth & Iron Range železnice blizu Virginia. Prepeljali so ga v bolnišnico Biwabik, odkoder je bil pa čez nekoliko dni kot ozdravel izpuščen.

Grand Rapids.

— Farmer A. J. Mostoller iz Warba je bil minuli teden obstrujen od svojega soseda, ki ga je smatral za srnjaka. Mostoller je pripravil nekaj drogov, ko je začel nekaj strelav, ob enem pa občutil pekočo bolečino v desni in levi nogi. Krogla je šla skozi mehke dele desne noge malo nad kolonom ter predrila mesnate dele leve noge. Njegov sosed, ki je kriv tega, je bil takoj pri njemu na pomoč. Trdi z vso odločnostjo, da je streljal na srnjaka, ki je bil med njim in sosedom Mostollerjem, kakih 200 jardov oddaljen.

— V nekem salunu na Calumet v Itasca county nastala je prava bitka med Bulgari in Srbi. Bulgar Peter Ninov je mrtev, Jos. Radosovič iz Taconite je zaboden v desno ramo, Steve Patokovič v nožo, Jim Večev je bil hudo tepen z stolom in petnajst drugih je artovanih. Nekoliko Bulgarov je bilo v salunu ter ob pijači prepievalo bulgarske pesme. To pa razjezilo Srbe, ki so čuli o tej veselici. Zbralo se je precejšnje število znamenitih, Bulgare iz saluna izgnati. Ko so ustopili, so na dano znamenje potegnili svoja orožja, največ nože ter napadli Bulgare. Ninov je bil v hrbet štirikrat zaboden ter je takoj umrl. Drugi so v zapornih izmši dveh kolovodij, Paula Keeman in Nick Broin, ki sta zbežala v neko močvirje poleg Calumeta, kjer se skrivata. Išče ju četiri Gunderson z svojimi deputiji. Cela afera se je vršila v salunu Makoviča, kjer se je nže pred šestimi leti izvršil en umor, vled česar je Makovič zgubil dovoljenje za salun, dobila ga je pa potem njegova soproga.

Cook.

— Vled povelja vlade v St. Paulu, je morala tukajšnja tovarna za izdelovanje božičnih drevesec prenehati z delom, ker so ji zaplenili tudi vsa za odposiljatev pripravljena drevesca. Drevesca so bila posekana na državni lastnini.

Gilbert.

— V pondeljek minulega tedna poročil je Rev. A. Kastigar ženi na g. Jožefa Simonovič z gospico Mary B. za. Bilo srečno!

Tower.

— Banket, ki ga je priredil tukajšnji trgovski klub v torek minulega tedna na čast kongresniku C. B. Miller je bil zelo dobro obiskovan. Udeležilo se ga je 110 oseb. Predsednik trgovskega kluba A. H. Lefgren, je pozdravil navzoče, ter potem oddal predsedništvo stolarstvu Johnu Owens iz Cook, ki se je kakor tudi drugi govorniki prav spretno znebil svoje naloge.

Virginia.

— Prebivalci ob South Mesaba aveniji prosijo, da bi se "white way" raztegnil doli do njih.

— Mrs. L. C. Decker toži meso to Virginia na odškodnino od \$5.000 ker je padla na trotoarju pred št. 422 Chestnut Street čez neko mestno cev, ki je štrlela iz trotoarja.

— Severna stran tukajšnjega

mesta si je ustanovila svoj posebni trgovski klub, katerega predsednik je Charles Olson, podpredsednik Frank Bargh in J. G. Brandt tajnik in blagajnik.

— Telefonska zveza med Virginia in Cook ter vedno rastočim ondodnim farmerskim ozemljem, se bo otvorila 10. decembra. S tem bodo tudi prebivalci iz Cook zvezani po telefonu z Duluthom in St. Paul—Minneapolis.

— V Virginia hotelu, ki je lastnina Mrs. S. Dahl, na vogalu Wyoming Ave. in Walnut street, nastal je minuli teden ogenj, ki je napravil škode do \$300.

Chisholm.

— Takaj se je za reveže nabralo mnogo obleke in živila, ki so se isti dan med nje razdelile.

— Tukajšnji salunarji in oni iz Hibbinga so polni nad, da bodo zmagali v svoji tožbi proti indijanskemu uradu.

Hibbing.

— Spor med mestno občino in rudniškimi družbami, ki je trajal toliko časa, se je sporazumno končal in obe stranki sta veseli, da je temu tako. Posebno za trgovce je to od velikega pomena, ker navzlic temu, da je bilo polno dela tekom poletja, vendar ni trgovina vspevala tako, kot bi morala. — Istodobno se poročča od najbolj zanesljive strani, da bodo rudniške družbe obdržale vse svoje delavce čez celo zimo. Tako uže ni bilo od leta 1907. Osebito zadržaja zima je bila ena najbolj slabih, kar jih je bilo na Hibbingu.

— Tukajšnji tri banke so se dogovorile, govorile, la bodo izplačevale mestne čeke v mesečnem znesku od \$24.500. — Vsaka banka bo prevzela vsaki mesec znesek v izplačilo, ki je enak razmernim mestnim ulegam. Vsaki ček bo nosil ime banke, ki ga ima izplačati.

— Semkaj je dospel iz Chisholma zvezni rudniški rešilni voz št. 7, ter bo ostal nekaj časa pri delavnicah Oliver družbe, da bodo rdnarji potrebnih pouk o prvi pomoči v rudniških poškodovanim.

Buhl.

— Robert Maxwell in E. L. Minkler bosta sekala letošnjo zimno les za rudnike na tleh "forties", kakih pet milj severno od tu. Podjetnika sta les nedavno kupila od države. Uposlenih bo pri tem delu 35 mož do pomladi.

Mountain Iron.

— Tu se je ustanovila nova banka, pod imenom "First State Bank" z glavnico \$10.000. Blagajnik bo Frank Austin, preje iz Chisholma. Drugi uradniki še niso izvoljeni. Poslovati bo začela banka okoli božiča v Kestinen posloplju.

Two Harbors.

— Delo za porušenje pomola št. 2 Iron Range železnice in za napravo temeljne podstave iz cimenta, bilo je oddano Barnett & Record. Stanj pomol št. 3 bodo podrli, dokler ne bo zgrajen novi jekleni pomol št. 2 ter se ga bo zamoglo rabiti med odposiljalno sezono 1. 1916.

Eveleth.

— Gosp. in gospej Serša iz Fayal naselbine umrl je minulo nedeljo štiri mesece stari sinček Frank. Naše sojalje!

— Zima v Evelethu in okolici bo dala v rudniških polno delo in bodo uposleni vsi dosedanjji delavci.

ci. Adams — Spruce bo delal s polno silo, isto tako Fayal in Genoa rudnika. Slednji bo imel uposlenih 650 mož.

Boj v zraku nad italijanskim bojiščem.

Nadporočnik Pieler kot pilot in nadporočnik Florer kot opazovalec sta se vzdignila na svojem dvokrovniku na poizvedovalni polet. Opazovalec je delal pridno s svojim fotografskim aparatom in pristoje beležil na svojim bloku. Našla sta nova sovražna letališča z mnogimi šotori in hangarji. Ali na letališču v Levaljanu se je dvigal eden, na letališču v Basalgali pa kar trije letalci, da bi onemogočili poizvedovalno delo avstr. dveh oficirjev. Mirne krvi sta nadaljevala Avstrijca svoje opazovanje. Ali kmalu sta bila obdana naokoli od sovražnih letal. Prvi italijanski aparat je sicer zaostal, a drugi trije so se obročali, hoteč napasti naša dva letalca. Sovražni stroji so bili lažji in gibljivejši, so se mogli dvigati višje in leteti hitreje kakor naš dvokrovnik, ali pogumna naša dva pilota raditega nista izgubila. Z dvema sovražnima aparatoma ob enem sta se bojevala, na sprednjega ki je letel malo nižje, se je spustil nadporočnik Pieler, kakor da bi ga hotel zadeti, Italijan se je hitro izognil, na aparat v ozadju, ki se je bil približal za na 50 metrov, je streljal nadporočnik Florer s puščico, desetkrat je ustrelil, sovražni aparat se je obrnil in začel padati. Naša dva pilota nista imela časa, gledati, kako pada italijanski aparat, to je gledalo prebivalstvo v Gorici, kajti že se je približal tretji aparat, kateremu je sledil prvi, ki se je vrnil, na 200 korakov zadaj in zgoraj in treba se je bilo bojevati. Dobro merjeni strelji in usoda tovarnsa, ki je padel, so po par minutah prisilili oba sovražna aparata, da sta se hitro umaknila, naša dva pilota pa sta se v triumu vrnila domov z mnogo vrednimi posnetki in beležkami.

Strašni prizori iz Reimsa.

Nemški vojni ministrstvo objavlja podrobnosti, iz katerih je razvidno, da je bilo obstrlejevanje doma v Reimsu opravičeno vsled vojaških francozkih odredb. Na cerkvenem stolpu je bil poleg praporja z rdečim križem telefon, električna napeljava, vojaške postelje. Kakor je izjavil vikar Prinellage, ki je padel v francosko vjetništva, je bilo v katedrali nad 150 nemških ranjenčev, ko je bila ta zadeta od nemške artilerije 19. septembra 1814. Ogenj je planil s tramovja na slamnate postelje ranjenčev, ki so se hitro rešili na dvorišče. Ko so straze zaprle vrata, za katerimi je bilo še 100 ranjenčev v vdusljevem dimu, se je posrečilo italijanskim duhovnikom, da so odprli vrata. Ko so prišli ranjenci ven, jih je sodruga napadla s pestmi, palicami in s sivanjem z nogami. Vojaštvo je vrlo na dvorišče in je streljalo kar na slepo na ljudi, mnogo jih je potegnjo še ostalo, se jih spehali ven in sedruga je padla tudi po teh.

Avstrija in Italija.

Dne 28. oktobra je pretek oret mesecev, odkar je Italija napovedala Avstriji vojno. Vsaj ob preteku petega meseca da bi kaj dosegli, so razmišljali italijanski generali in pričela se je dne 21. oktobra velika tretja bitka ob celi jugozapadni fronti. Marš so se nadejali, da v dveh dneh že dosežejo toliko, da bo zaključek petega mese-

ca toliko sijajnejši, kolikor preveč klaverno je bil potek vojne tekom petih mesecev. Pričeli so s strahovitim artilerijskim ognjem, 50 ur je trajalo tuljenje italijanskih topov, pokanje skal, rušenje zgradb, razrivanje zemlje. Strašno je bilo to in kdor vzdrži že tako kanonado, mora imeti dobre živce.

In naša armada ob soški fronti jih ima za zaman se zaletavajo v njo velikanske mase italijanskega vojaštva. Od Kobarida do morja divja silovit boj, kakršnega še ni bilo tu na tleh, kjer se je odigralo tekom stoletij že mnogo krvavih bitk, kakor nam priča zgodovina. Na tej dolgi fronti hočejo prodreti, posebno važne se jim zde točke ob Dobrdboski planoti, tik Gorice, pri Sv. Luciji in na krnskem ozemlju.

Pozicije na Krnu s soškimi ozemljem nad Bovecem, krijejo prehod v Boltnju. Gorovje v okvirju Krna in Mrzlega vrha obdaja v polkrogu kotanjo Bohinjskega jezera, v katerega bližini teče Karavanska železnica iz Beljaka proti Soški dolini. Že verjetno torej, da bi se Italijani radi polastili te točke. K pozicijam na višinah Krna in Mrzlega vrha se pridružuje kot organsko nadaljevanje tolmnsko mostišče, ki zapira pot proti bohinjskemu predoru, skozi katerega stopi planinska železnica na goriška tla. Posebno ljuti so boji iz že znanih vzrokov za Sveto Lucijo.

V odseku pri Plavci bi Italijani radi zagospodovali na višinah na levem bregu Soče, da bi mogli potem začeti operirati za hrbtom Gorice.

Ob Gorici so ljuti boji okoli Sabotina, Oslavja pod Steberjanom, Kalvarijo zopet obsipajo italijanski topovi, glede nižine pa pravi komunique, da se vrši boj od Majnice pod Ločnikom tja dol do koca Doberdobske planote, Goričane so Italijani tolažili z listki, kakor se nam poročča, naj ostanejo v mestu, naj ne beže, da do 25. oktobra jih že pridejo rešit. Ali 25. dan oktobra je že potekel, "odrešiteljski" pa še merijo svoje korake po Furlaniji, kako bodo tekli krvavih glav. Hrib Sv. Mihaela bi tako radi zajeli, ker od tam bi imeli pot v Gorico z jugo-zapadne strani, Doberdobska planota, ta pa je trda kost, to kost, bi trebalo pregledati, da bi se polastili Krasa, ali, ali trdne so naše obrambe in izbrani juna ki čuvajo našo slovensko zemljo pred razjarjenim napadalcem ....

Strahoviti so ti beji, zemlja se trese, stekla po oknih pokajo daleč za fronto, bombe padajo iz sovražnih aeroplanov, z bojišč pa done grozni g. asovi, ki pretresajo živce. Mrtvih in ranjenih ima sovražnik že nešteto množino. V prvi bitki so imeli Italijani izgub 100.000 mož, v drugi še enkrat koliko, pa jih bo sedaj, ko je stopilo na hojšče okoli 700.000 italijanskih bojevnikov? Furlanija in naše obmejno ozemlje ob gorenjem toku Soče bo velikansko grobišče italijanske armade.

Sveta Lucija.

Z vojaškega stališča je posebno razveseljeva naša situacija pri Sveti Luciji. To lepo zvenече ime ostane v spominu vseh. Nekeč že je igrala neka Sveta Lucija v zgodovinski avstr. junaških vojsk veliko vlogo, ali ta je bila druga, naša Sveta Lucija, za katero se bore tako naporno italijanske čete, leži južno Tolmina ob važni točki, ki odpira pota na razne strani, kamor bi mogla kreniti italijanska armada.

Slavenski Salon

M. Danculovich & Co.
529 W. Mich. St.
Duluth, Minn.

da. Naše pozicije in on Soči dalje na pogorju, ki dominira Sveto Lucijo. Italijani ne morejo doseči tega, da bi potisnili avstr. čete za Sočo. Vedno in vedno se zaletavajo v višino, ki je v posesti avstr. čet, zapadno Svete Lucije, ali vedno in vedno se morajo umikati s pomočjo krvavih glav. Na to, da se je posrečilo avstr. četam vzdržati se stalno proti sovražniku o. Soči ob tako hudih bojih na to morejo biti posebno ponosne.

Poji zi pozicijo na Sv. M. nad Sv. Lucijo so že ves čas jako ljuti.

Tako poročča na primer prof. Lovrič o nekem takem napadu Italijanov: Napad pri Sv. M. je bil jako hud in nevaren. Ko se je sovražnik približal našim pozicijam, so začele padati, ponjem krogle iz naših topov in iz strojnih pušk. Z junaškimi klicem: Ajuto, indietro, siamo perduti! so šli Italijani, odkoder so prišli; 20 jo ostalo mrtvih pred avstr. pozicijami. — To je sličica iz manjših bojev, sedaj pa se vrše obsežni, kake morajo biti šele sedaj izgube sovražnika!

Alpinci na Krnu in Mrzlem vrhu.

Italijanski napadi na Krn kakor tudi na Mrzli vrh se izjalovljajo kar po vrsti. Naš ogenj, ki je dobro zadeval, je pobil cele množine alincev, ki tvorijo jedro italijan-

ske armade. Na tisoče italijanskih vojakov je pustilo doslej svojo življenje na Krnu in Mrzlem vrhu in sedaj se jim pridružujejo novi tisoči iz jedra italijanske armade.

Iz vojnoporočevalskega stava se poročča, da so izgube Italijanov v dosedajšnjih dneih tretje bitke izvanredno visoke in toliko pomembnejše, ker je italijansko armadno vodstvo poslalo v prve vrste svoje najboljše čete.

Primorsko.

Kraja Kozaršče in Selo.

ki se navajata v poročilih s tolmnskega bojišča, kjer so je nahačalo napadalno polje alincev in bersaljerov in kjer je vre polno italijanskih trupel, spadata pod občino Volče. Kozaršče steje prebivalstva okoli 200, Selo pa okoli 250. V bojih za južni del tolmnskega mostišča sta torej ta dva kraja važnega pomena. — Mojnica je na poti Fari, na Idesnem bregu Soče; od tam dol do tistih "seš busi" se vleče fronta, ob kateri divjajo ljuti boji.

Profesor Ivan Koštal,

znani slovenski jezikoslovec, ki je služboval na slovenskem mozkem učiteljskišču v Gorici, pa je bil vpoklican k vojakom, se nahajava v Novem mestu.

CALUMET STATE BANK

Glavnica \$ 100.000
Preostanek \$ 50.000

CALUMET STATE BANK BUILDING

Pošiljamo denar na vse strani sveta po dnevnem kurzu.

Izberite si to banko za Vašo Banko.

URADNIKI. Thomas Hoatson Pred. Ed. Ulseth, Podpred.
Joseph W. Selden, Podpred. F. J. Kohlhaas, Blagajnik
Walter Edwards, Pomožnik

PRIZNANO JE

da je naše pivo najzdraveje in najčisteje. Če ste trudni in izmučeni pijte kozarec ali dva našega piva in počutili se boste prijetno in lahko.

Naročite si ga zaboj na dom takoj. Imejte ga vedno na roki!

Calumet Brew. Co.

Pine St. Tel. 274 - Chas. Slenk, manager.

Staro Vam je znana gostilna Jos Stefanca

Pri meni zamorete dobiti vsakovrstne najboljše vrste likere in dišeče smotke.

Za murgobroni obisk se priporoča

Jos Stefanec, 8. St. Calumet.

REX.

je kralj vseh piv, ki jih je dobiti v ob Range in katero izvarja

Duluth Brewing & Malting Co.

Najbolje pivo v sodčkih je pa naše

MOOSEPIVO,

kteroo lahko dobite povsodi.

Naš glavni zastopnik je ob Mesaba Range gosp. MATT KOSTANJŠEK na Virginia. Nanj se obračajte!

Kardinal Bauer umrl.

Olomouc, Avstrija čez Landon, 27. nov. — Kardinal Frane S. Bauer, knez nadškof olomuški je umrl včeraj v 74. letu svoje starosti. Bolehal je dolgo časa. Nadškof je postal kot škof v Brunu 1. 1904, kardinal pa 2. dec. 1912.

Kitchener zopet z Londonu.

London, 30. nov. — Marsal grof Kitchener se je vrnil iz svojega potovanja po bližnjem iztoku.

Kitchener bo se sestal z drugimi ministri v vojnem svetu, ki se bo vsilil v četrtek, 2. dec. Pri tej priliki jim bo poročal o svojih opazovanjih na raznih bojiščih in o svojem posvetovanju z državniki raznih držav, ktere je obiskal.

Razno.

V ruskem ujetništvu.

se nahajajo sledeči kadetje in enoletni prostovoljci 17. pešpolka: Josip Baričević, Milan Vidič, Josip Vidmar, Josip Zakrajšek in Leopold Žgur.

Padla

je pri urbiranju snnega lesa na Gradu na neki strmini neka 31 let stara ženska, in sicer je priletela na dvorišče neke hiše na Starem trgu. Reva je tako poškodovana, da so jo morali prepeljati z deželno bolnišnico. Za drva je letos hudo!

Iz ljudskošolske službe.

Ker je odšel učitelj Josip Gole v vojaško službo, je nameščena na ljudski soli v Škocijani za suplentinjo provizorična učiteljica iz Radene Marija Peterlin. — V Lešah nadomestuje učitelja Avgusta Mikuža, ki je odšel v črnovojniško službo, absolvirana kandidatinja Josipina Grom. — V Koprivniku je nameščeno kot suplentinja Ljudmila Korosec, ker je učitelj Josip Jocič odšel v vojaško službo. — Za suplentinjo v Laškem potoku sta nameščeni Josipina Oberman in Miroslava Božnar, v Sv. Križu pri Litiji nadomestuje učiteljica Ljudmila Abram nadučiteljica Anton Turka, ki je odšel v vojaško službo.

Slovenski igralci v Osjeku.

Za Borštnikom in Irmo Polakovo sta postala H. Nučič in Josip Krizaj stalna člana krlj. hrvatskega kazališta v Zagrebu, kjer sta že tretje leto. Za temi je prišel lani k zagrebškemu kazalištu se Rudolf Bukšek, ki je bil eno sezono poprej v Osjeku. Letos pa so na hrvatskem gledališču v Osjeku yanovo angažirani Bol. Peček, Edvard Grom s svojo ženo Hartvoo in bivši kapelnik slovenskega gledališča v Trstu, Slovence Polič.

PRIHRANJEN PENNY JE IZGLED ZA OSTALIH DEVETINDEVET-DESET CENTS.

Naravno, da ne zamorete prihraniti ničesar, ako ne začnete z varčevanjem.

Začnite z računom o vaših prihrankih z nami danes. \$1.00 bo zadostoval. Potem bodeite izprevideli, da je lahko deti na stran del vašega tedenskega zaslužka.

Houghton Nat'l Bank
Houghton, Michigan.

Električni likalniki.

Oglasite se v našem uradu, šesta cesta Red Jacket in vzemite si enega domov za

30 dni prosto poskusiti
Cena \$3.75.

Houghton County Electric Light Co

Kritika je z njimi zadovoljna. Tako so vsi slovenski igralci našli kruha na Hrvatskem; edini nesor naših igralcev, Cerar Danilo, je ostal v Ljubljani ter se posvetil trgovstvu. Ljubljanski Tahjin hram pa je postal torišče kraljice Kino, zaradi katere si še nedavno silno morahena deželna gospa Cenzura zdaj rada zatisknoe obe očesi. V ljubljansko nemško gledališče bo prihajala gostovat celovška opereta.

Usnja ne primanjkuje.

a je tako drago in se še vedno draži (ta draginja diši po umetnosti), da revnejši stoji nikakor ne bodo mogli obuti svojih družin. Tri krone na dan, družina šestih glav — oblagodarjeni so običajno z veliko družino le siromaki — sedaj pa živi pri ti draginji in oblači ter obuj družino in sebe kakor veš in znaš!

Cigani.

V Ustjah so prijeli pet ciganov, dva možka, dve ženski in enega dečka, ko so se pripravljali, da ukradejo pri neki kmečki hiši nekaj kokoši. Izročili so jih sodišču.

Mlada tatica.

Nekemu beguncu v Gornji Šiški je bilo ukradenih 30 kron ena mešica in več legitimacij. Prišlo se je kmalu na sled, kdo je ukradel. Ukradla je neka 13 letna deklica. Nekaj časa je tajila, potem pa priznala tatvino. Denarčico je bila zakopala na njivi. V njej ni bilo nič več denarja, našli pa so denar zakopan za neko hišo.

Mlado dekle ima na vesti že več tatvin.

Padel

je na severnem bojišču praporščak Josip Kovač iz Koroske, ki je lanskega leta maturiral na višji realki v Gorici.

Grozovite bitke ob Soči.

Z Goriškega prihajajo te dni poročila, kako se občuti bitka ob Soči še daleč za fronto. Silovitost topov, pokanje pušk, delovanje zrakovoplovov, neprestano gremenje, pokanje skal, rušenje hiš, to je grozota, kakoršna more prenašati le povsem zdravo ljudstvo, tako močno, kakor je naše slovensko na Goriškem. Obilo je res svakurancov in beguncev, ah jedro našega ljudstva je ostalo doma, vstraja na svojih domovih, v družbi z vojaštvom in se udeležuje s svojo pomočjo grozovite bitke ob naši Soči. Vse občuduje te naše slovenske ljudi, ki tik pred sovražnikom branijo svojo rodno grudo in je ne zapustije, akoprav tuintam granata razmesari koga ali bomba odnese hiši vogel. V zgodovini velikanskih bojev ob Soči bo zabeleženo ime našega goriškega ljudstva na častnem mestu.

Richterjev Pain Expeller z sidrom.

Naročite se na "Glasnik"

Vrnimo se nazaj.

Vsi se radi spominjamo časov, ki smo bili polni zdravja in moči, ko se nam je domnevalo, da ima svet za nas samo veselje in radost. Kaj nas je dovedlo do tega, da smo premenili naše navade ter opustili srednjo pot zmernosti v vsaki stvari? Vrnimo se nazaj k staremu načinu življenja, k navadni hrani, k večjemu telesnemu delu, k svežemu zraku in osobito, skrbimo dobro za našo prebavo v svrhu, da preprečimo zapeko in njene posledice, slabost in nervoznost. Takoj ko zapazimo kako nerednost, vzemimo

TRINERJEVO ameriško zdravilno grenko vino.

Ta preparat je zelo važen ker pomnoži prebavno silo ter nas dovede k prejšnjemu zdravju za tako dolgo, dokler ne pademo nazaj v slabe navade.

Ono tudi

- olajša bolečine v drobu,
- odpravi zapeko,
- ustvarja slast,
- pomaga prebavi,
- pomnoži prebavno silo,
- vzdržuje organe delavne,
- odstrani nervoznost.

Ono bodri in ojača, daje novo energijo, prepreči in odstrani zapeko, pomiri glavobol ter daje dekletom in ženam pomoč v njihovih boleznih, je zelo dobro pri pomanjkanju krvi in bledici. Cena \$1.00

V LEKARNAH.

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.
CHICAGO, ILL.

Ako se hoče ogniti bolečinam, imejte pri roki TRINERJEV LINIMENT in drgnite ž njim telo, ko hitro počutite najmanjšo bolečino, bodisi revmatično ali neuralgično. Cena 25c in 50c, po pošti 35 in 60.

GLASNIK

TISKOVINE

se izdelujejo v naši tiskarni najlepše in najceneje

Naša tiskarna je **PRESKRBLJENA Z VSEM POTREBNIM.**

IZDAJAMO

neovisnen slovenski tednik

„GLASNIK“

103 7TH ST., CALUMET, MICH.

Dolžnost vsacega Slovenca ki ljubi resnico je, da se naroči na njega.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
CALUMET, MICH.

PO NEUSPEŠNEM ZDRAVLJENJU

vseh drugih zdravnikov, poskušajte se obrniti na PROFESORJA DR. OWEN, ki ima nad 35 letno zdravniško izkušnjo in kteremu je podeljena čast doktorja od treh vseučilišč in je registriran v devetih državah ter je ozdravil tisoče, ki so bili od drugih zdravnikov brezuspešno zdravljeni.

RAČUNAJTE NA NJEGOVE USPEHE! PROF. OWEN ozdravil je več možkih in žensk, kot pet zdravnikov skupaj. Poglejte si zahvalna pisma, v kterih se zahvaljujejo. Pogoj, da jih napotil na profesorja.

Navadno posvečuje vsaki zdravnik z 35 letno izkušnjo, svoje znanje samo bogatim ljudem, ali PROF. DR. OWEN posvečuje pa svoje znanje in izkustvo revnim bolnikom po zelo nizkih cenah.

TU JE NEKOLIKO SLUČAJEV, KTERE ON ZDRAVI: Jetiko (samo v prvem stanju), božjast, živčne krče, zastupljenje krvi, kilo, neuralgija, revmatizem ali kostobol, živčne bolezni, bolezni na mehurju, obistih, jetrih, želodcu, sreču, zlato žilo ali hemoroide, vse kožne bolezni, trakuljo, škrofeljne, slabokrvnost, vodenico, posebno pazljivost pa obrača posebne **VSEM TAJNIM SPOLNIM BOLEZNIM MOZKIH IN ŽENSK.**

OPOMNJA. PROFESOR DR. OWEN je edini profesorki, zdravi vaše rojake, zato bodite pa oprezni pred nekterimi ljudmi, ki zavidajo zdravilne uspehe.

PIŠITE se danes po njegovo znamenito zdravstveno knjigo: **SAMARITAN ALI VODJA ZDRAVJA**, ki stane samo 25 centov, kteri znesek zamorete poslati v poštinih znakah. Ta knjiga vam bo voditeljem skozi celo življenje.

PRIDITE osebno k njemu ali mu pa pišite v maternem jeziku pod tem naslovom

PROF. OWEN, M. D.

221 E. 17th St.

Dept. 17, New York City